

Portugal želi da iskoristi svoje rezerve litijuma. Ali kolika će biti cena po životnu sredinu?

Kovas do Barozo, selo sa nešto više od 100 stanovnika, moglo bi da postane dom najvećeg rudnika litijuma u zapadnoj Evropi.

Portugal ima najveće rezerve litijuma u Evropi i osme po veličini u svetu, prema američkom geološkom istraživanju. Portugalska vlada je obavestila stanovništvo o tome, ali stručnjaci upozoravaju da ne donosi prebrze zaključke.

„Ovde se govori kako imamo petu, šestu, osmu najveću rezervu... to je potpuno isto kao ništa“, kaže Karlos Leal Gomes, profesor na Univerzitetu Minjo i stručnjak za litijum.

Projekat Covas do Barroso

Covas do Barroso je mala župa na severu Portugala gde postoje planovi za stvaranje novog rudnika litijuma. Tu se nalazi jedna od najvećih rezervi litijuma na svetu.

Zbog toga londonska kompanija **Savannah Resources** želi da postavi rudnik u malom selu. Time bi Covas do Barroso postao najveći rudnik litijuma u zapadnoj Evropi.

Nadaju se da će dobiti litijum za proizvodnju koncentrata spodumena, tvrdog kamena koji je veoma tražen za automobilske akumulatore.

„Proizvodićemo oko 25.000 tona litijum hidroksida“, objašnjava **Dale Ferguson**, privremeni izvršni direktor kompanije Savannah Resources. „To je dovoljno materijala da se naprave baterije za oko 500.000 novih električnih vozila svake godine.“

Za profesora Karlosa Leala Gomesa, brojke koje je predstavila Savana nisu proverene.

„Kao mogući rudnik za proizvodnju litijumskih koncentrata, on nije ništa posebno, čak ni po broju rezervi, niti po rudama“, kaže Gomeš.

“To nisu najbolje rude koje postoje. Biće potrebno mnogo rada u tehničkom i tehnološkom smislu“, dodaje Gomes. Prema Savannah Resources, kompanija je potrošila milione evra na testove i istraživanja na području u Kovas do Barozu. Kažu da mogu jednostavno i efikasno ukloniti litijum iz stene.

Veliki sporovi među meštanima

Ono što će svakako biti veoma teško je da stanovništvo Kovas do Baroza prihvati projekat. Selo sa nešto više od 100 stanovnika, uglavnom poljoprivrednika, ne prestaje da govori o tome.

Mnogi meštani veruju da će rudnik doneti mnoge probleme u njihove živote, loše stanje kvaliteta vode i zagajenje vazduha.

Portugalska agencija za životnu sredinu izdala je 31. maja povoljnju procenu uticaja na životnu sredinu, uz neke uslove koje Savana mora da ispoštuje, ali stanovništvo nije uvereno u to.

„Ne razumemo kako je to borba protiv zagajenja. Umesto toga, čini se, moramo da uništimo šume, uništimo životnu sredinu, uništimo vodotokove, uništimo živote stanovništva

Portugal želi da iskoristi svoje rezerve litijuma. Ali kolika će biti cena po životnu sredinu?

koje ovde živi”, kaže **Nelson Gomes**, predsednik Udruženja ujedinjenih u odbrani Kovas do Baroza.

Udruženje Ujedinjeni u odbrani Kovasa do Baroza kaže da bitka još nije gotova i obećavaju da će preći na sud kako bi zaustavili ovaj rudnik.